

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tad-29 ta' Marzu, 2006

Appell Kriminali Numru. 349/2005

**Il-Pulizija
(Spettur Mario Tonna)
Vs**

Francesca Bell

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellata quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fit-18 ta' Lulju, 2005 ghall-habta tal-5.15 p.m. u fid-19 ta' Lulju, 2005 ghall-habta tad-9.15 a.m. gewwa Naxxar Road, San Gwann :

- 1) ingurjat jew hedded lil Susan Pisani bil-kliem;
- 2) volontarjament kisret il-bon ordni w il-paci pubblika bl-ghajjat u bil-glied.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-14 ta' Dicembru, 2005, li biha ddikjarat l-azzjoni preskritta.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fis-27 ta' Dicembru, 2005, li bih talab lil din il-Qorti joghghobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata, w minflok, wara li jinstemghu l-provi, issib u tiddikjara htija tal-istess appellata f'dawn l-akkuzi, w tinfligi l-piena skond il-ligi, jew inkella, minhabba l-beneficcu tad-doppju ezami, tibghat l-atti lura lill-Ewwel Qorti ghall-procediment bis-smiegh tal-kawza w decizjoni.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Avukat Generali huma s-segwenti ;- li l-Ewwel Qorti erronjament illiberat lill-appellata minhabba li l-azzjoni kienet preskritta meta fil-fatt u skond il-ligi din ma kienetx. Meta fis-sentenza taghha l-Ewwel Qorti tat ad intendere li l-imputata ma kienetx notifikata regolarment minhabba li l-Prosekuzzjoni tablet korrezzjoni fil-kunjom taghha u dan wara li effettivament kienet dehret il-Qorti in segwitu ghan-notifika regolari tac-citazzjoni tal-Pulizija Ezekuttiva, kienet qeghda necessarjament tirreferi ghat-tahrika originali tal-imputata da parti tal-Pulizija Ezekuttiva bil-kunjom Belli flok Bell, pero' f' dik is-seduta l-imputata dehret u minhabba f' hekk biss, il-funzjoni principali tac-citazzjoni giet ezawrita. U ghalhellk il-procediment odjern kien inbeda entro z-zmien preskritt bil-ligi mill-eghmil tar-reat. Wisq inqas setghet il-Qorti Inferjuri tiddikjara l-preskrizzjoni tat-tlitt xhur ghar-reati kontravvenzjonali galadarba l-imputata dehret fis-seduta tal-14 ta' Dicembru, 2005, meta fil-fatt inghatat is-sentenza appellata u meta minn imkien mill-atti processwali ma jirrizulta li l-imputata b' xi mod allegat li ma kienetx notifikata ghas-seduta ta' dak in-nhar.

Rat li l-Qorti awtorizzat lil-Prosekuzzjoni li b' nota tindika jekk il-foot note li hemm a fol-4 tar-rikors tal-appell tirreferix ghal xi sentenza jew giurisprudenza, f'

Kopja Informali ta' Sentenza

liema kaz ghandha tindika fl-istess nota bil-visto tal-kontroparti.

Rat li Dr. Nadia Vella, ghall-appellata, giet awtorizzata taghmel nota ta' riferenzi fi zmien gimgha ghal xi gurisprudenza rilevanti bil-visto tal-kontroparti.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellata esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Semghet it-trattazzjoni;

Rat ir-rikors (Sic!?!) tal-Avukat Generali li bih l-Avukat Generali rrileva illi r-riferenza ghan-numru (2) li tinsab a fol. 4 tar-rikors saret bi zvista.

Rat li l-appellata ma pprezentat ebda nota ta' gurisprudenza fiz-zmien utili lilha moghti.

Rat l-ordni taghha biex il-kawza tigi rikjamata ghas-seduta tal-lum ghas-sentenza;

lkkonsidrat;

Illi mill-atti proceswali jidher li l-komparixxi originali kienet inharget kontra Francesca Belli u giet iffirmata mill-Ispettur fit-23 ta' Awwissu, 2005, b' riferenza ghall-reati li allegatament sehew fit-18 w 19 ta' Lulju, 2005 u kienet tikkontjeni sejha biex l-imputata appellata tidher quddiem il-Qorti fl-24 ta' Novembru, 2005 (fol. 1). Inspjegabbilment pero', l-ewwel dehra quddiem il-Qorti kienet fl-14 ta' Dicembru, 2005,(fols. 3 u 4) fejn, wara li xehdu l-kwerelanti w l-imputata, l-Prosekuzzjoni tablet korrezzjoni fis-sens li l-isem tal-imputata kellu jaqra "BELL" minnflok "BELLI". Il-Qorti laqghet it-talba w ordnat in-notifika mill-gdid tal-komparixxi kif korretta. L-imputata tat ruha b' notifikata. Id-difiza eccepjet il-preskrizzjoni w l-kawza skond il-versjoni dattilografata tas-sentenza giet deciza b' dan il-mod enigmatiku :-

Wara li l-Ewwel Qorti irriproduciet testwalment l-imputazzjonijiet u t-talba tal-prosekuzzjoni sabiex il-Qorti tipprovdi ghas-sigurta' ta' Susan Pisani, jintqal biss lakonikament u testwalment hekk :-

“Giet eccepita l-preskrizzjoni ta' l-imputazzjonijiet kollha kif dedotti fil-konfront ta' l-imputata Francesca Bell.”

Illi mkien fis-sentenza dattilografata ma hemm decizjoni jekk din l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni gietx akkolta jew le ghalkemm donnu hekk fehem kullhadd u dik kienet l-intenzjoni tal-Ewwel Qorti.

Di fatti, fuq l-original tal-komparixxi (fol. 1) hemm bil-linka blu l-kelma “preskritta” bl-inizjali prezumibilment tal-Magistrat u d-data tal-14.XII.05.

Certament li t-traskrizzjoni dattilografata tas-sentenza appellata lascia molto a desiderara. Imma kif gie deciz fil-kawza **“Il-Pulizija vs. Emmanuel Gauci”** [2.2.2006] :-
“Illi fil-fehma ta' din il-Qorti, gie x' gie ittajpjat minn xi Deputat Registratur jew skrivan tal-awla, hija s-sentenza miktuba mill-Magistrat u minnu iffirmata li tinsab fil-process li f'dan il-kaz ghandha titqies bhala l-original u li konsegwentement ghandha tipprevali.”

Dan japplika ukoll f' dan il-kaz u la darba hemm – kif solitu jkun hemm fuq il-komparixxi stess id-decizjoni abbrevjata miktuba *di proprio pugno* mill-Magistrat, din ghandha tipprevali fuq it-traskrizzjoni dattilografata tal-istess. Ghalhekk, din il-Qorti qed tohodha li l-kawza fil-fatt giet deciza bid-dikjarazzjoni tal-Qorti li l-akkuza kienet *“preskritta”*.

Ikkonsidrat;

Illi f' din il-kawza ghad-distinzjoni mill-kawza l-ohra fl-istess ismijiet deciza llum (App. 350/2005) ma hemmx indikazzjoni jew prova meta l-komparixxi originali giet notifikata lill-appellata, ghax ma gietx esebita r-riferta. U ghalkemm ic-citazzjoni giet iffirmata mill-Ispettur Tonna fit-23 t' Awwissu, 2005, u cioe' entro t-terminu ta' tlitt xhur

mill-allegati reati dedotti kontra l-appellata, ma hemmx prova fil-process dwar meta din ic-citazzjoni giet notifikata lilha, jekk fil-fatt giet notifikata. Li hu cert hu li bejn id-data tal-allegati reati w l-ewwel dehra tal-appellata quddiem il-Qorti fl-14 ta' Dicembru, 2005 ghaddew aktar minn tlitt xhur. Rinfaccjata b' eccezzjoni ta' preskrizzjoni, il-Prosekuzzjoni quddiem l-Ewwel Qorti ma ghamlitx il-prova tan-notifika bl-esebizzjoni tar-riferta w konsegwentement ma saritx il-prova li n-notifika bic-citazzjoni originali saret entro t-terminu preskrittiv. Ghalhekk f' dan il-kaz, a distinzjoni mill-kaz l-iehor li qed jigi deciz illum, u indipendentement mill-korrezzjoni fil-kunjom li giet mitluba seduta stante fl-14 ta' Dicembru, 2005, l-Ewwel Qorti kienet gustifikata li takkolji l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni.

Il-fatt li l-appellata dehret quddiem l-Ewwel Qorti ma jipprekludihex milli tissolleva l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni, kif donnu qed jippretendi l-Avukat Generali fir-rikors tal-appell tieghu w din fil-fatt hi sahansitra sollevabbli mill-Qorti *ex officio* skond l-artikolu 694 tal-Kodici Kriminali. F' dan il-kaz ghalkemm l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni giet sollevata biss wara li saret il-korrezzjoni fic-citazzjoni, jidher li l-eccezzjoni kienet anki sollevabbli dwar ic-citazzjoni originali qabel il-korrezzjoni w din il-Qorti qed tirrileva dan "*ex officio*" kif ghandha dritt li taghmel u kif ukoll kellha dritt li taghmel l-Ewwel Qorti.

Ghalhekk ladarba ghaddew hames xhur bejn id-data tal-allegati reati w l-ewwel dehra quddiem l-Ewwel Qorti w ma saritx il-prova tan-notifika tac-citazzjoni originali lill-appellata entro t-terminu ta' tlitt xhur tal-preskrizzjoni rilevanti, l-appell tal-Avukat Generali jidher infondat u qed jigi michud.

Konsegwentement is-sentenza appellata qed tigi konfermata.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----